

POMOCE REHABILITACYJNE DLA SŁABOWIDZĄCYCH Antonina Adamowicz-Hummel
Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie

I. pomoce ułatwiające widzenie

- nieoptyczne
- optyczne
- optoelektroniczne, elektroniczne

II. inne pomoce rehabilitacyjne ułatwiające funkcjonowanie (oparte na wykorzystaniu innych zmysłów niż wzrok)

POMOCE NIEOPTYCZNE

latarki – ręczne i mocowane na głowie

lampy - wiszące, stojące, biurowe, itp.

- przenośne, zamontowane na stałe
- z możliwością regulowania natężenia światła
- z możliwością regulowania kąta padania światła

pomoce łagodzące efekty światłowstrętu i oślnienia

- filtry okularowe
- osłonki skroniowe do okularów
- barwne filtry z włókna octanowego (superzele)
- okienka (ramki, typoskopy)
- daszki, czapki z daszkiem, kapelusze z rondem
- parasole
- rolety, żaluzje, okiennice, zasłony
- fryzura osłaniająca oczy

deski z klipsem

pulpity do czytania

szablony do pisania

szablony do podpisywania się

papier z pogrubioną liniaturą

czarna podkładka pod kartkę, jeśli przebija druk

narzędzia do pisania

- cienkopis
- pióro żelowe
- pióro wieczne
- flamaster

telefony z powiększonymi cyframi

termometry z powiększonymi cyframi

dozowniki na leki z oznaczeniami

karty z powiększonymi znakami

linijki, miarki z powiększonymi + wypukłymi oznaczeniami

kontrastowe naczynia

obrusek jednobarwny

podkładki pod talerz jednobarwne kontrastowe

deski do krojenia w kontrastowych kolorach

zegarki, zegary, minutniki z kontrastową tarczą

kolorowe nakładki na klucze, breloki

farba wypukła kolorowa

taśma izolacyjna kontrastowa

kolorowe gumki recepturki

zasłonka na oko

POMOCE OPTYCZNE

Pomoce optyczne - urządzenia ułatwiające widzenie, zawierające w swojej strukturze takie elementy optyczne jak soczewki i pryzmaty.

I. pomoce powiększające

A. do dali

- Lornety (binokulary)
- Lunety (monookulary)
 - ręczne
 - montowane na okularach / w uchwytach
 - pełnosoczewkowe
 - w układzie dwuoptycznym
 - ze stałą ogniskową
 - ze zmienną ogniskową

B. do bliży (30cm)

- lupy
 - z rączką / na podstawie / montowane na okularach
 - niepodświetlane / podświetlane (gdy otoczenie jest ciemne lub duża moc i krótka ogniskowa)
- okulary lupowe
 - pełnosoczewkowe
 - w układzie dwuoptycznym
- telemikroskopy (inaczej: telelupy lub lunety-lupy)
- niektóre lunety ze skróconą ogniskową
- lupy elektroniczne, powiększalniki komputerowe
- powiększalniki telewizyjne

C. do średnich odległości

- telemikroskopy
- lunety ze skróconą ogniskową = monookular
- komputer

II. pomoce kompensujące ubytki w polu widzenia

- lunety odwrócone
- pryzmaty Fresnela

Luneta ze skróconą ogniskową - umożliwia obserwację z bardzo małej odległości, wynoszącej w niektórych przypadkach nawet 30 centymetrów.

Luneta ze skróconą ogniskową + zamontowana na obiektywie lunety tzw. nakładka do czytania, czyli soczewka plusowa o niewielkiej mocy - wykonywanie czynności wymagających **obserwacji z daleka, ze średniej odległości i z bliska. Powiększenie** takiego urządzenia zależy od mocy lunety i mocy nakładki – jest **iloczynem ich mocy powiększających**. (np. łączna moc powiększająca lunety o mocy powiększającej 8X z nakładką w postaci soczewki powiększającej 3X, wynosi 24X). **Zaletą** takiego układu optycznego jest **duże powiększenie i jednocześnie duża ogniskowa** – nieco ponad 8cm. Ogniskowa lupy o mocy 24X wynosi zaledwie 1cm. **Wadą** tego układu, podobnie jak innych układów optycznych o wysokiej mocy, jest **małe pole widzenia**.

Luneta ze skróconą ogniskową zamontowana w oprawie okularowej jest szczególnie przydatna w pracy z ekranem komputera, ponieważ pozostawia wolne ręce.

Okulary lupowe – lupy, zazwyczaj o wysokiej mocy, zamontowane w oprawie okularowej. Dają użytkownikowi większe pole widzenia w porównaniu do innych rodzajów lup i pozostawiają wolne ręce. Oglądany materiał musi się znajdować bardzo blisko oczu.

Lupa o dużej mocy, krótka ogniskowa – konieczność trzymania blisko oka = większe pole widzenia.

Lupy z rączką i lupy na podstawie pozwalają na swobodne dobieranie odległości obserwacji, czyli odległości oka od obiektu.

Zwiększanie odległości obserwacji - zmniejszanie pola widzenia